

21 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

11

NOVEMBAR
1968.
BEOGRAD

Izdavač

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU

Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik

Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

Urednik za štampu: Dobrinka Čonkin

S A D R Ž A J

	Strana
<i>Osvrt na rad tehničkog komiteta Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/TC 27 —</i>	
<i>Čvrsta mineralna goriva .....</i>	3
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Uljna hidraulika. Osnovne veličine. Nazivni pritisci .....</i>	7
<i>Anotacija predloga standarda:</i>	
<i>— iz oblasti uljne hidraulike i pneumatike .....</i>	8
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Limovi i pločice od manganskog čelika za klizače železničkih vozila. Tehnički uslovi za izradu i isporuku .....</i>	8
<i>Anotacije predloga standarda:</i>	
<i>— iz oblasti šinskog saobraćaja .....</i>	12
<i>— iz oblasti cevnih zatvarača za opšte svrhe .....</i>	12
<i>— iz oblasti transportne ambalaže od valovitog kartona .....</i>	13
<i>Delimična revizija jugoslovenskog standarda JUS N.A5.700 .....</i>	14
<i>Izmena u jugoslovenskom standardu JUS P.C8.021 .....</i>	14
<i>Međunarodna standardizacija — Primljena dokumentacija .....</i>	16
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi .....</i>	19

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT

5712 S. UNIVERSITY AVE.

CHICAGO, ILL. 60637

OSVRT NA RAD TEHNIČKOG KOMITETA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA STANDARDIZACIJU ISO/TC 27 — ČVRSTA MINERALNA GORIVA

Komitet za čvrsta mineralna goriva (ugalj i koks) ISO/TC 27 osnovan je 1947. godine, a njegov aktivan rad datira od 1950. godine.

Sekretarijat ovog tehničkog komiteta drži Velika Britanija.

U komitetu aktivno saraduju (P članovi) sledeće zemlje:

Australija, Austrija, Belgija, Kanada, Čehoslovačka, Danska, Francuska, Zapadna Nemačka, Indija, Italija, Holandija, Poljska, Republika Južna Afrika, Rumunija, Španija, Švajcarska, Turska, Velika Britanija, SAD, SSSR i Jugoslavija.

Pored navedenih aktivnih članova u komitet su učlanjeni kao posmatrači (O članovi) sledeće zemlje: Argentina, Brazil, Bugarska, Čile, Kolumbija, Grčka, Mađarska, Iran, Irska, Japan, Koreja, Meksiko, Novi Zeland, Pakistan, Peru, Portugalija, Švedska i UAR.

Tehnički komitet ISO/TC 27 ima svoja dva potkomiteta i to:

- ISO/TC 27/SC 1 — Terminologija i priprema uglja,
- ISO/TC 27/SC 2 — Mrki ugalj i lignit.

Zatim su formirane radne grupe, koje su obrađivale ili obrađuju određenu materiju iz oblasti uglja i koksa kako sledi:

- Radna grupa ISO/TC 27/WG 1 — Volatilne isparljive materije
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 2 — Pepeo i vlaga
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 3 — Sumpor u uglju
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 4 — Dilatometrijsko ispitivanje po Audibert-Arnu
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 5 — Određivanje topivosti pepela
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 6 — Roga index
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 7 — Uzimanje i obrada uzoraka (uglavnom kamenog uglja)
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 8 — Koks
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 9 — Kiseonik u uglju
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 10 — Fizikalna svojstva uglja. Određivanje drobljivosti
- Radna grupa ISO/TC 27/WG 11 — Fizikalna svojstva uglja. Određivanje veličine zrna

Tehnički komitet ISO/TC 27 koordinira svoj rad sa drugim tehničkim komitetima međunarodne organizacije za standardizaciju ISO — koji obrađuju materiju koja je od interesa za ovaj komitet i to sa:

- ISO/TC 24 — Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama
- ISO/TC 37 — Terminologija (Principi i usklađivanje)
- ISO/TC 48 — Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati
- ISO/TC 64 — Metode ispitivanja naprava koje troše gorivo, izuzev motora sa unutrašnjim sagorevanjem
- ISO/TC 65 — Manganske rude
- ISO/TC 69 — Statistička analiza rezultata ispitivanja
- ISO/TC 82 — Rudarstvo
- ISO/TC 91 — Površinski aktivna sredstva
- ISO/TC 102 — Železne rude

Prvo zasedanje tehničkog komiteta ISO/TC 27 održano je u Londonu od 7. do 9. marta 1950. godine. Od prvog zasedanja 1950. godine pa zaključno sa 1967. godinom održano je ukupno 8 zasedanja tehničkog komiteta. Na ovim zasedanjima obrađivani su dokumenti predloženih metoda ispitivanja, a koji su prethodno bili dostavljeni zemljama članicama na razmatranje i eksperimentalno proveravanje. Na bazi donetih zaključaka pripremljene su ISO-preporuke za pojedine oblasti iz područja čvrstih mineralnih goriva.

Potkomiteti i radne grupe održavali su svoja zasedanja na kojima su obrađivani dokumenti iz njihovog domena, i zaključci dostavljani Sekretarijatu komiteta na usvajanje.

Na nekim od ovih zasedanja učestvovali su u radu i naši stručnjaci, dajući svoj doprinos u rešavanju pojedinih dokumenata, na osnovu znanja i iskustva stečenih u radu sa našim ugljevima.

U toku svog višegodišnjeg rada tehnički komitet ISO/TC 27 uspeo je da po nizu dokumenata postigne visok stepen saglasnosti zemalja članova i da takve dokumente predloži Generalnom sekretarijatu ISO, na usvajanje i pripremanje **ISO-preporuka**.

Zaključno sa 1. 9 1968. godine iz oblasti čvrstih mineralnih goriva pripremljene su, odnosno publikovane, sledeće ISO-preporuke:

- R 457 — 1960 — Određivanje oblika sumpora u uglju
- R 158 — 1960 — Određivanje pepela u kamenom uglju
- R 159 — 1960 — Određivanje ukupnog sumpora u uglju po metodi Strambi
- R 331 — 1963 — Određivanje vlage u analitičkom uzorku uglja direktnom gravimetrijskom metodom
- R 332 — 1963 — Određivanje azota u uglju po metodi Kjeldal
- R 333 — 1963 — Određivanje azota u uglju po semimikro Kjeldal metodi
- R 334 — 1963 — Određivanje ukupnog sumpora u uglju po metodi Eška
- R 335 — 1963 — Određivanje spicanja uglja po metodi Roga
- R 348 — 1963 — Određivanje vlage u analitičkom uzorku uglja direktnom volumetrijskom metodom
- R 349 — 1963 — Dilatometrijsko ispitivanje po metodi Odiber Arnu
- R 350 — 1963 — Određivanje hlora u uglju po metodi sagorevanja u kalorimetrijskoj bombi
- R 351 — 1963 — Određivanje ukupnog sumpora u uglju po metodi sagorevanja na visokoj temperaturi
- R 352 — 1963 — Određivanje hlora u uglju po metodi sagorevanja na visokoj temperaturi
- R 501 — 1966 — Određivanje broja nadimanja uglja u lončiću
- R 502 — 1966 — Određivanje koksnog tipa uglja po metodi Grej-King
- R 540 — 1967 — Određivanje topivosti pepela
- R 546 — 1967 — Određivanje mikum probe koksa
- R 561 — 1967 — Grafički simboli za pripremu uglja
- R 562 — 1967 — Određivanje isparljivih materija u kamenom uglju i koksu
- R 567 — 1967 — Određivanje nasipne mase koksa u maloj posudi
- R 579 — 1967 — Određivanje ukupne vlage u koksu
- R 586 — 1967 — Određivanje pepela u koksu
- R 587 — 1967 — Određivanje hlora u uglju i koksu po metodi Eška
- R 589 — 1967 — Određivanje ukupne vlage u kamenom uglju
- R 601 — 1967 — Određivanje arsena u uglju i koksu
- R 602 — 1967 — Određivanje mineralnih materija u uglju
- R 609 — 1967 — Određivanje ugljenika i vodonika u uglju i koksu metodom sagorevanja na visokoj temperaturi
- R 616 — 1967 — Određivanje Šater indeksa koksa
- R 622 — 1967 — Određivanje fosfora u pepelu uglja
- R 625 — 1967 — Određivanje ugljenika i vodonika u uglju i koksu po metodi Libig
- R 647 — 1968 — Određivanje prinosa katrana, vode, gasa i koksa pri destilaciji mrkog uglja i lignita na niskoj temperaturi
- R 687 — 1968 — Određivanje vlage u analitičkom uzorku koksa
- R 728 — 1968 — Granulometrijska analiza koksa

Na bazi ovih dokumenata izrađeni su (ili je izrada u toku) jugoslovenski standardi iz oblasti ispitivanja uglja i koksa, grupa B.H8 . . .

U završnoj fazi se nalazi rad na sledećim dokumentima u vidu predloga preporuka:

- DR 1057 — Terminološki rečnik iz oblasti pripreme uglja
- DR 1058 — Izračunavanje i prikazivanje rezultata čišćenja i ispitivanja uglja
- DR 1059 — Principi tehnološke šeme pripremanja uglja
- DR 1125 — Određivanje ugljendioksida u uglju gravimetrijskom metodom
- DR 1126 — Određivanje količine ekstrahovane materije u benzolu kod mrkih ugljeva i lignita
- DR 1127 — Izmena metoda za ispitivanje kamenog uglja za primenu na koks
- DR 1146 — Određivanje zapreminske mase koksa u velikim uzorcima
- DR 1147 — Određivanje relativne zapreminske mase koksa
- DR 1148 — Određivanje stvarne zapreminske mase i poroznosti koksa

- DR 1282 — Određivanje vlage u mrkom uglju i lignitu direktnom volumetrijskom metodom
- DR 1283 — Određivanje pepela u mrkom uglju i lignitu
- DR 1284 — Određivanje sadržaja acetonskog ekstrakta (smolastih materija) u benzolovom ekstraktu kod mrkog uglja i lignita
- DR 1285 — Određivanje ravnotežne vlage kamenog uglja (zamenjuje DR 570)

Dobar deo navedenih predloga preporuka dostigao je visok stepen saglasnosti zemalja članova komiteta i u toku je pripremanje revidiranog teksta, ili je dato na saglasnost Savetu Organizacije ISO.

Radovi u toku, tehničkog komiteta, potkomiteta i radnih grupa:

Komitet ISO/TC 27

- N 909 — Nacrt predloga za obračun čiste kalorične vrednosti čvrstih goriva
- N 923 — Nacrt predloga izračunavanja rezultata uglja sa različitim bazama
- N 951 — Nacrt predloga za određivanje gornje kalorične vrednosti uglja metodom adijabatsko-kalorimetrijske bombe

Potkomitet ISO/TC 27/SC 1 — Terminologija i priprema uglja

U toku je studija i priprema dokumenta za izradu nacrt predloga ispitivanja uglja metodom pliva-tone (pt analiza).

Potkomitet ISO/TC 27/SC 2 — Mrki ugalj i lignit

S obzirom da se u našoj zemlji od svih mineralnih goriva najviše proizvodi i koristi mrki ugalj i lignit, normalno je da smo posebno zainteresovani za rad ovog potkomiteta, zato ćemo prikazati njegov kompletan program rada koji obuhvata sledeće:

- a) Uzimanje uzoraka mrkog uglja i lignita
- b) Pripremanje uzoraka
- c) Određivanje natrijuma i kalijuma u mrkom uglju
- d) Određivanje smolastih materija u mrkom uglju
- e) Klasifikacija mrkog uglja i lignita
- f) Određivanje hlora u mrkom uglju i lignitu
- g) Određivanje oblika sumpora u mrkom uglju i lignitu
- h) Određivanje isparljivih materija u mrkom uglju i lignitu
- i) Određivanje ravnotežne vlage u mrkom uglju i lignitu
- k) Metode ispitivanja ukupnog pepela u čvrstim mineralnim gorivima.

Prema ovom programu rad se nalazi u sledećim fazama:

- a) U toku je diskusija po dokumentima NN/110, 114, 116, 132, 135 i 140
- b) Sekretarijat priprema drugi nacrt predloga za diskusiju
- c) Sekretarijat priprema finalni dokument za metode određivanja natrijuma i kalijuma u mrkom uglju
- d) Sekretarijat priprema finalni dokument za metode određivanja smolastih materija u mrkom uglju
- e) Sekretarijat priprema finalni dokument za klasifikaciju tipova uglja
- f) Sekretarijat priprema finalni dokument za određivanje hlora u mrkom uglju i lignitu
- g) Diskusija po dokumentima NN 129 i 135
- h) Diskusija po dokumentu 133
- i) Diskusija po dokumentima NN 137 i 139
- k) Diskusija po dokumentima NN 107, 108, 123 i 138.

Radna grupa WG 7 — Uzimanje uzoraka kamenog uglja

Dokument N 730 nacrt predloga standarda za uzimanje i obradu uzoraka kamenog uglja pripremljen je 1963. godine i dostavljen svim zemljama članicama da u roku od 3 godine eksperimentalno provere predložene metode, i da po isteku tog vremena dostave svoje primedbe sekretarijatu tehničkog komiteta. Na zasedanju u Moskvi 1967. godine ovaj rok je produžen do 1. novembra 1967. godine. U toku je priprema finalnog dokumenta.

Radna grupa ISO/TC 27/WG 8 — Koks

Ova radna grupa veoma je razgranala svoj posao tako da je na poslednjem zasedanju (VIII) tehničkog komiteta ISO/TC 27 doneta odluka da se zemljama članovima predloži da radna grupa **WG 8** promeni status u potkomitet. Tako će sada tehnički komitet za čvrsta mineralna goriva ISO/TC 27 imati i treći potkomitet ISO/TC 27/SC 3 — Koks.

U toku je priprema finalnog dokumenta za metodu uzimanja i obrade uzoraka koksa.

Radna grupa ISO/TC 27/WG 9 — Kiseonik

Do sada su bila na diskusiji dva dokumenta N 619 i N 804.

U pripremi je nacrt predloga metode za određivanje kiseonika u uglju.

Radna grupa ISO/TC 27/WG 10 — Ispitivanje drobljivosti

Pripremljen je dokument N 776 — ispitivanje drobljivosti uglja (Hardgrove test), koji je na diskusiji.

Radna grupa ISO/TC 27/WG 11 — Veličina zrna uglja

Pripremljen je dokument N 786 — ispitivanje veličine zrna uglja, koji se nalazi na diskusiji.

Iz ovog kratkog pregleda moguće je sagledati veoma obiman rad koji je obavio tehnički komitet ISO/TC 27.

Dovoljno je naglasiti da su pripremljene 33 preporuke iz ove ne baš tako jednostavne oblasti za standardizaciju, a zatim da se nalazi u fazi rada i u završnoj fazi još preko dvadeset dokumenata.

Treba naglasiti da su ugalj i koks veoma važne sirovine koje se koriste u privredi (energetici, metalurgiji, hemijskoj preradi, i još uvek u velikoj meri i u širokoj potrošnji) i da je proizvodnja uglja još uvek najmasovnija od svih ostalih mineralnih sirovina (u prošloj godini proizvedeno je u svetu preko 2,000.000.000 tona uglja), pa je stoga razumljivo što je za rad ovog tehničkog komiteta zainteresovan veliki broj kako industrijski razvijenih zemalja tako i ostalih.

Naša zemlja kao proizvođač, u prvom redu lignitskih i mrkih ugljeva, mora se još više uključiti u rad tehničkog komiteta ISO/TC 27, odnosno njegovih potkomiteta i radnih grupa, i aktivnom saradnjom doprineti da se dođe do što adekvatnijih metoda ispitivanja primenljivih na naše ugljeve. Praćenjem rada, tj. aktivnim uključivanjem u rad, naši rudnici, i druge radne organizacije i institucije moći će u svojim laboratorijama da proveravaju najsavremenije metode ispitivanja, i to ne samo ispitivanja uglja kao gorivog sredstva, već i kao sirovine koja se hemijskom preradom može koristiti u drugim oblastima privrede.

Izrada naših standarda na bazi ISO-preporuka pruža mogućnost našim radnim organizacijama da proizvode po međunarodnim standardima, a time i realnu mogućnost uključivanja u međunarodnu podelu rada.

Inž. Srboljub Stojković

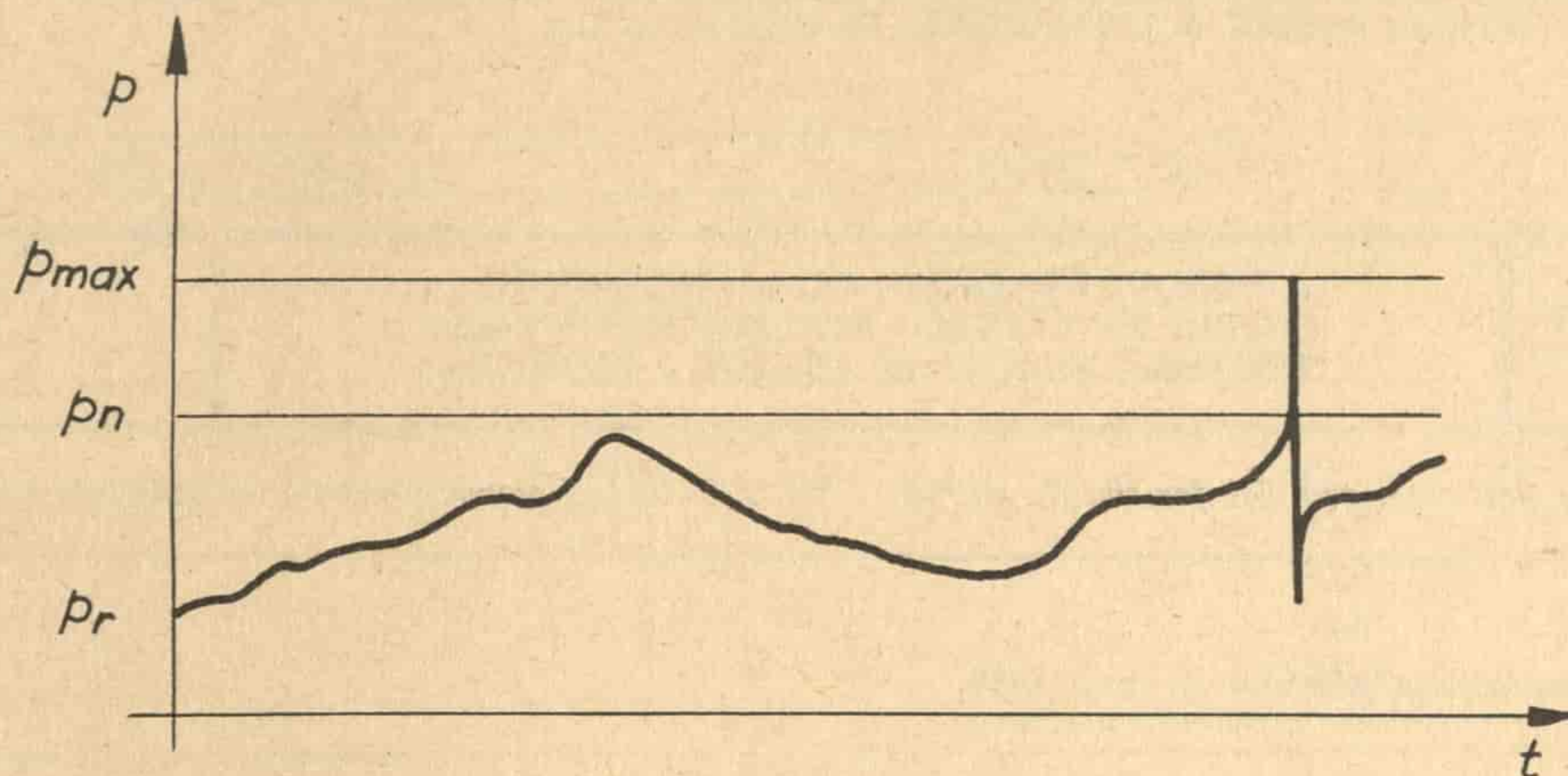

Predlog standarda
br. 8000Uljna hidraulika
Osnovne veličine
NAZIVNI PRITISCIJ U S
L. N1. 021
1968.*Oil hydraulics. Nominal pressures*Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1969.**1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje preporučene vrednosti nazivnog pritiska kao osnovne veličine za sve hidrostatičke uređaje.

2 Definicije

- 2.1 Radni pritisak (p_r) — promenljivi pritisak koji vlada u uređaju, instalaciji ili delu instalacije u izvesnom trenutku vremena t .
- 2.2 Nazivni pritisak (p_n) — odgovara najvećem manometarskom (radnom pritisku) pri kome uređaji moraju raditi zadržavajući i ostale nazivne veličine propisane tehničkim uslovima; nazivni pritisak se može kratkotrajno prekoračiti pri određenim uslovima.
- 2.3 Najveći pritisak (p_{max}) — pritisak u hidrauličnim uređajima, merodavan s obzirom na čvrstoću materijala.

3 Nazivni pritisci

- 3.1 Preporučene vrednosti nazivnih pritisaka navedene su u sledećoj tabeli. Vrednosti u gornjim redovima su u meganjutnima po kvadratnom metru (MN/m^2), a u donjim u barima.

MN/m^2	0,010	0,016		0,025		0,040		0,063	
bar	0,1	0,16		0,25		0,4		0,63	
MN/m^2	0,1	0,16		0,25		0,4		0,63	
bar	1	1,6		2,5		4		6,3	
MN/m^2	1	1,6		2,5		4		6,3	
bar	10	16		25		40		63	
MN/m^2	10	16	20	25	20	40		63	80
bar	100	160	200	250	320	400	500	630	800
MN/m^2	100								
bar	1 000								

- 3.2 Za nove konstrukcije treba prvenstveno koristiti vrednosti **štampane polucрно**.
- 3.3 Za preračunavanje pritisaka datih u tehničkim atmosferama (at) navode se sledeći podaci:
 $1 \text{ at} = 1 \text{ kp/cm}^2 = 98066,5 \text{ N/m}^2 = 0,0980665 \text{ MN/m}^2$
 $1 \text{ MN/m}^2 \approx 10,2 \text{ kp/cm}^2 = 10,2 \text{ at}$
 $1 \text{ bar} = 0,1 \text{ MN/m}^2 \approx 1,02 \text{ kp/cm}^2$

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI ULJNE HIDRAULIKE I PNEUMATIKE**

Rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda:

A/ iz grupe Uljna hidraulika i pneumatika. Nazivi i simboli

Predlog br. 8001 Pregled	JUS L.N1.001
Predlog br. 8002 Osnovni i funkcionalni znaci	JUS L.N1.002
Predlog br. 8003 Pretvaranje energije	JUS L.N1.003
Predlog br. 8004 Upravljanje i regulacija energije	JUS L.N1.004
Predlog br. 8005 Prenosenje energije	JUS L.N1.005
Predlog br. 8006 Aktiviranje	JUS L.N1.006
Predlog br. 8007 Dodatni uređaji	JUS L.N1.007
Predlog br. 8008 Primeri agregata	JUS L.N1.008

B/ iz grupe Uljna hidraulika. Osnovne veličine

Predlog br. 8009 Nazivni protoci	JUS L.N1.022
Predlog br. 8010 Nazivni prečnici	JUS L.N1.023
Predlog br. 8011 Nazivne zapremine	JUS L.N1.024

Nacrte ovih predloga, kao i predloga JUS L.N1.021 objavljenog u celini u ovom broju biltena, pripremila je »Prva Petoletka« — Trstenik, a predloge je redigovala i usvojila stručna komisija u kojoj su bila zastupljena preduzeća TAM-Maribor, FAP-Priboj, »FADIP«-Bečej, »AUTOMATIK«-Beograd, PTT-Trstenik, Brodogradilište Split, Institut naoružanja-Beograd i Institut »M. Pupin«-Beograd.

Predlozi se mogu dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p. f. 933, najdalje do kraja ove godine.

DK 625. 2: 621. 777

Predlog jugoslovenskog
standarda br. 8012

**LIMOV I PLOČICE OD MANGANSKOG
ČELIKA ZA KLIZAČE ŽELEZNIČKIH VOZILA
TEHNIČKI USLOVI ZA IZRADU I ISPORUKU**

**J U S
P. F9. 911
1968.**

Manganese steel sheet and slab for slid for railway vehicles. Technical requirements for manufacture and delivery

Rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1969.

Ovaj standard je usklađen sa odredbama dokumenta Code UIC 893 izdanje 1. od 1.1. 1957. godine, sa izmenama i dopunama od 1. 1 1959. i od 1. 1 1964. godine, koji je izdala Međunarodna unija železnica (Union Internationale des Chemins de fer — UIC).

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje tehničke uslove za izradu i isporuku limova od manganskog čelika za pločice klizača ležišnih i drugih vođica, kao i samih pločica, za železnička vozila svih širina koloseka.

2 Vrste limova i pločica

Limovi i pločice na koje se ovaj standard odnosi proizvode se u sledećim vrstama:

- Vrsta »C« (calibree): kalibrirani limovi ili pločice (koji se lako mogu oblikovati na hladno).
- Vrsta »E« (ecroui): hladnim gnječanjem oblikovane i kalibrirane pločice.

3 Kvalitet materijala

3.1 Hemijski sastav

Limovi i pločice po ovom standardu u pogledu hemijskog sastava moraju odgovarati sledećim zahtevima:

Vrsta	Ugljenik %	Silicijum %	Mangan %	Sumpor %	Fosfor %
C E	1 do 1,50	≤ 0,50	11 do 14	≤ 0,05	≤ 0,10

3.2 Tvrdoća

Limovi i pločice u stanju isporuke moraju imati sledeću tvrdoću po Vickersu, odnosno Rokvelu:

Vrsta	Ispitivanje po Vickersu (HV)	Ispitivanje po Rokvelu (HRC)
C	≤ 260	≤ 25
E	$315 < HV < 390$	$32 < HRC < 40$

4 Izgled

- 4.1 Limovi i pločice moraju biti zdravi u svim svojim delovima; njihove površine moraju biti glatke i ne smeju imati nikakvih riseva, ljsaka od valjanja, brazgotina, nedostatka materijala i drugih grešaka koje bi mogle uticati na njihovu upotrebljivost. Bočne strane i krajevi limova moraju biti čistog reza. Sve ivice moraju biti bez orubina.
- 4.2 Ispravljanje grešaka je strogo zabranjeno; u protivnom, to povlači za sobom odbacivanje celokupne isporuke.

5 Oblik i mere

- 5.1 Oblik i mere limova i pločica moraju odgovarati specifikaciji, odnosno nabavnom crtežu. Ukoliko u specifikaciji, odnosno u nabavnom crtežu, nisu date tolerancije mera, važe sledeće tolerancije u mm, pri čemu je debljina označena sa d .

Limovi i pločice vrste "C"				Pločice vrste "E"				
Dužina	Širina	Debljina	Ravnost (Proverena po dužini i širini)	Dužina	Širina l		Debljina	Ravnost (Proverena po dužini i širini)
					$l < 50$	$l > 50$		
± 2	± 2	$\pm 0,2$	$\leq 1,50\%$ od dužine odnosno od širine	0 -1	$\pm 0,5$	± 1	$\pm 0,1$ ako je $d \leq 3$ $\pm 0,2$ $-0,1$ ako je $d > 3$	kod svih dimenzija $\leq 0,2$

Osim toga debljina pločice vrste »E« merena na raznim mestima, ne sme nigde odstupati za više od 0,05 mm.

6 Proizvodni postupak

- 6.1 Limovi se izrađuju valjanjem iz ingota od manganskog čelika proizvedenog u Simens-Martinovim pećima sa kiselim ili baznom oblogom ili pak u električnim pećima; upotreba blumova ili slabova i platina, dobivenih na isti način, dopuštena je takođe. Posle valjanja limovi se zagrevaju na temperaturi između 1000 i 1100 °C, na toj temperaturi drže se dovoljno dugo radi progrevanja, i tada odmah gase u vodi sobne temperature, kako bi čelik u hladnom stanju imao austenitnu strukturu.
- 6.2 Posle postupaka navedenih u prethodnoj tački limovi kao i pločice podvrgavaju se sledećim postupcima:
- 6.21 Limovi se valjaju na hladno po uslovima utvrđenim od strane samog proizvođača da bi se doveli na zahtevanu debljinu, imajući pri tom u vidu i tolerancije mera navedene u tački 5.1 ovog standarda. Tokom ovog postupka sme se ostvariti samo izvestan manji stepen plastične deformacije na hladno.
- 6.22 Pločice. Razlikuju se dva slučaja:
- Kalibrirane pločice se isecaju testerom iz kalibriranih limova, koji su proizvedeni kako je napred navedeno.
  - Pločice hladno oblikovane gnječenjem i kalibriranjem. One se isecaju testerom iz vruće valjanih i gašenih limova. Posle toga se po uslovima samog proizvođača valjaju na hladno, da bi se istovremeno postiglo i kalibriranje i hladno oblikovanje, koliko je potrebno da proizvod dobije karakteristike tražene tačkama 3.1 i 3.2 ovog standarda. Ukoliko se radi o pločicama sa pričvrstnim rupama, rupe moraju biti bušene a ne probijane.

7 Ispitivanje i prijem

7.1 Priprema prijema

Limovi i pločice predlažu se za prijem u stanju isporuke, svrstani u skupine, pri čemu jednu skupinu sačinjavaju:
 — kod limova, svaki pojedini izvaljani lim,
 — kod pločica, sve pločice istog oblika i dimenzija, predložene za prijem.

7.2 Vrste i obim ispitivanja

7.21 Ispitivanje tvrdoće vrši se:

— kod limova: 1 ispitivanje po skupini,
 — kod pločica: 3 ispitivanja po skupini od max. 50 komada

5	„	„	„	„	51 do 200 komada,
8	„	„	„	„	preko 200 komada.

7.22 Ispitivanje hemijskog sastava vrši se:

— kod limova: 1 analiza po skupini,
 — kod ploča: 1 analiza po skupini.

7.23 Ispitivanje tvrdoće vrši se u tvornici isporučioaca, dok se ispitivanje hemijskog sastava vrši po izboru prijemnog organa kupca ili u laboratorijumu isporučioaca ili u laboratorijumu kupca.

7.24 Proveravanje površina, oblika i mera, vrši se na svakom komadu predloženom za prijem.

7.3 Uzimanje uzoraka

7.31 Ispitivanje tvrdoće. Za ovo ispitivanje uzorci se uzimaju kako sledi:

— kod limova: uzima se od oba kraja okomito na pravac valjanja po jedan uzorak širine 30 do 40 mm, i to uzduž cele širine lima.
 Ovi uzorci moraju se odvojiti na hladno, pri čemu nikakvo naknadno ravnjanje nije dopušteno:
 — kod pločica prijemni organ kupca uzima nadohvat pločice kao uzorke za ispitivanje.

7.32 Ispitivanje hemijskog sastava. Za ovo ispitivanje uzima se prosečan uzorak najmanje 150 g težine od uzorka za ispitivanje tvrdoće.

7.33 Prijemni organ žigoše svojim žigom svaki uzorak i svaki komad određen za ispitivanje.

7.4 Način ispitivanja

7.41 Ispitivanje tvrdoće

7.411 Epruvete. Kao epruvete za ispitivanje tvrdoće služe:

— kod limova: uzorci navedeni u tački 7.31,
 — kod pločica: same pločice uzete za ispitivanje prema istoj tački standarda.

7.412 Način ispitivanja. Ispitivanja se vrše u svemu prema odredbama JUS C.A4.030, odnosno JUS C.A4.031. Tvrdoća se meri na više mesta epruvete. Ispitivanju po Vickersu treba dati prednost; ono se vrši pri opterećenju od 30 kg.

Ako isporučilac nema mašinu po Vickersu, dopušteno je da se tvrdoća odredi po Rokvelu, što se vrši dijamantnim konusom pod opterećenjima od 150 kg.

7.413 Rezultati ispitivanja moraju odgovarati zahtevima tačke 3.2 ovog standarda.

7.42 Ispitivanje hemijskog sastava

7.421 Utvrđivanje hemijskog sastava vrši se na način usvojen sporazumno od strane kupca i proizvođača.

7.422 Rezultati ispitivanja moraju odgovarati zahtevima tačke 3.1 ovog standarda.

7.43 Proveravanje površina vrši se očnim pregledom, po potrebi lupom. Proveravanje oblika i mera vrši se odgovarajućim šablonima, ili drugim mernim alatima.

7.5 Ponavljanje ispitivanja

Ako neka od ispitanih skupina limova ili pločica, na nekom ispitivanju, ne zadovolji uslove propisane ovim standardom, iz svake takve skupine uzeće se novi uzorci u dvostrukom broju i na njima ponoviti ispitivanje. Ako prilikom ovog ponovljenog ispitivanja makar samo jedna proba ne pokaže propisani rezultat, odbaciće se cela pripadajuća skupina robe.

8 Označavanje

U jednom uglu svakog lima, paralelno sa njegovom užom stranom, moraju masnom bojom biti nanete sledeće oznake:

- broj šarže,
- znak proizvođača,
- dve poslednje brojke godine proizvodnje, i
- oznaka vrste

Na primer: 2463 — XY — 68 — C

Kod pločica ove se oznake — izuzev broja šarže — stavljaju na limeni privesak, pričvršćen na svakom paketu pločica.

9 Zaštita od rđe

Površine limova i pločica moraju biti premazane ravnomernim neutralnim uljnim slojem koji ne sadrži sikativ i druga strana tela, tako da pri njihovom otpremanju i rukovanju sa njima, kao i pri tromesečnom uskladištenju, ne dođe ni do kakvog rđanja.

10 Pakovanje

Limovi i pločice moraju biti tako pakovani da pri utovaru, transportovanju i istovaru, kao i pri svakom drugom rukovanju ne dođe ni do kakvih deformacija, jer ravnanje komada posle takvog oštećenja utiče na njegovu besprekornu primenljivost.

11 Garancija

Isporučilac garantuje za isporučene limove i pločice do kraja godine koja sledi godinu isporuke. Garancija se odnosi na svaku grešku koja se može pripisati izradi, a koja prilikom preuzimanja nije bila otkrivena.

Ako se radi o materijalu koji je ugrađen u novo vozilo, datum isporuke vozila važi kao datum isporuke limova, odnosno pločica. Limovi i pločice na kojima se za vreme garantnog roka otkriju greške koje ih čine neupotrebljivim, ili su takve da im mogu skratiti vek trajanja, odbacuju se.

Odbačeni limovi i pločice stavljaju se na raspolaganje isporučiocu radi zamene ili naplate po dogovoru.

Veza sa drugim standardima

JUS C.A4.030 — Ispitivanje tvrdoće čelika po Vickersu.

JUS C.A4.031 — Ispitivanje tvrdoće čelika po Rokvelu.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI ŠINSKOG SAOBRAĆAJA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda:

Predlog br. 8013 Delovi od bakarnih legura za železnička šinska vozila. Tehnički uslovi za izradu i isporuku .. **JUS P.F9.912**

Predlog je izrađen na bazi nacrtu predloga Poslovnog udruženja proizvođača šinskih vozila ILV Beograd, i redigovan u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

Predlog je umnožen i dostavljen na adresu izvesnog broja zainteresovanih preduzeća i organizacija, radi stavljanja obrazloženih pismenih primedbi.

Interesenti, koji ovaj predlog nisu primili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI CEVNIH ZATVARAČA ZA OPŠTE SVRHE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8014	Ventili zaporni ravni, s prirubnicama za NP=6 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.030
Predlog br. 8015	Ventili zaporni ravni, s prirubnicama za NP=16 kp/cm ² revizija	JUS M.C5.031
Predlog br. 8016	Ventili zaporni ugaoni, s prirubnicama za NP=6 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.050
Predlog br. 8017	Ventili zaporni ugaoni, s prirubnicama za NP=16 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.051
Predlog br. 8018	Ventili zaporno-odbojni ravni, s prirubnicama za NP=6kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.110
Predlog br. 8019	Ventili zaporno-odbojni ravni, s prirubnicama za NP=16 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.111
Predlog br. 8020	Ventili zaporno-odbojni ugaoni, s prirubnicama za NP=6 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.120
Predlog br. 8021	Ventili zaporno-odbojni ugaoni, s prirubnicama za NP=16 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.121
Predlog br. 8022	Ventili odbojni ravni, s prirubnicama za NP=6 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.180
Predlog br. 8023	Ventili odbojni ravni, s prirubnicama za NP=16 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.181
Predlog br. 8024	Ventili odbojni ugaoni s prirubnicama, za NP=6 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.200
Predlog br. 8025	Ventili odbojni ugaoni s prirubnicama, za NP=16 kp/cm ² , revizija	JUS M.C5.201
Predlog br. 8026	Uloženi sklopovi za zaporne ventile tipa 1, za NP=6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.220
Predlog br. 8027	Uložni sklopovi za zaporne ventile tipa 2 za NP=6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.221
Predlog br. 8028	Uložni sklopovi za zaporno-odbojne ventile za NP=6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.222
Predlog br. 8029	Kućišta za ravne ventile NP=6 kp/cm ²	JUS M.C5.226
Predlog br. 8030	Kućišta za ugaone ventile NP=6 kp/cm ²	JUS M.C5.227
Predlog br. 8031	Kućišta za ravne ventile NP=16 kp/cm ²	JUS M.C5.228
Predlog br. 8032	Kućišta za ugaone ventile NP=16 kp/cm ² ..	JUS M.C5.229
Predlog br. 8033	Unutrašnji preseći kućišta za ravne ventile NP = 6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.230
Predlog br. 8034	Unutarnji preseći kućišta za ugaone ventile NP = 6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.231
Predlog br. 8035	Oznake na kućištu za ravne i ugaone ventile NP = 6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.232
Predlog br. 8036	Poklopci za zaporne i zaporno-odbojne ventile NP = 6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.233
Predlog br. 8037	Poklopci za odbojne ventile NP=6 i 16 kp/cm ²	JUS M.C5.234

Predloge za navedene standarde podnela je zajednička komisija za standardizaciju brodogradilišta 3 maj, Uljanik i Split.

Posle razmatranja od strane stručne komisije, predlozi su redigovani u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, i ovim se stavljaju na javnu diskusiju.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu dobile tekst ovih predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. pregr. 933), sa zahtevom da im se predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedbi za izmenu i dopunu. Zahtevi za slanje teksta predloga mogu se dostaviti najkahnije do 31. januara 1969. godine.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI TRANSPORTNE AMBALAŽE OD VALOVITOG KARTONA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći nacrti predloga jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8038	Transportna ambalaža. Kutija od valovitog kartona za pakovanje šećera u kockama (25 kg neto)	JUS H.N7.101
Predlog br. 8039	Transportna ambalaža. Kutija od valovitog kartona za pakovanje boca »Butelja« od 0,7 litara, sa vinom	JUS H.N7.102
Predlog br. 8040	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje boca »Bordo« sa vinom	JUS H.N7.103
Predlog br. 8041	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje boca sa jestivim uljem	JUS H.N7.104
Predlog br. 8042	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje okruglih limenki sa preradevinama od mesa	JUS H.N7.105
Predlog br. 8043	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje okruglih limenki sa preradevinama od voća i povrća	JUS H.N7.106
Predlog br. 8044	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje margarina i biljne masti	JUS H.N7.108
Predlog br. 8045	Transportna ambalaža. Kutija od valovitog kartona za pakovanje četvrtastih limenki sa ribama i ribljim preradevinama	JUS H.N7.110
Predlog br. 8046	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona, za pakovanje suhomesnatih proizvoda	JUS H.N7.118
Predlog br. 8047	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje keksa i vafli	JUS H.N7.120
Predlog br. 8048	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje testenina	JUS H.N7.121
Predlog br. 8049	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje kavovina i začina	JUS H.N7.125
Predlog br. 8050	Transportna ambalaža. Kutija od valovitog kartona za pakovanje šibica	JUS H.N7.130
Predlog br. 8051	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje cigareta	JUS H.N7.131
Predlog br. 8052	Transportna ambalaža. Kutije od valovitog kartona za pakovanje okruglih limenih kutija sa bojama i lakovima	JUS H.N7.140

Jugoslovenska zajednica za paletizaciju izradila je po nalogu Saveznog sekretarijata za industriju i trgovinu (sada Savezni sekretarijat za privredu) 36 nacrti tehničkih propisa za tipizaciju transportne ambalaže od valovitog kartona. S obzirom da je Savezni sekretarijat za industriju i trgovinu stao na gledište da se ova materija ne može regulisati putem donošenja tehničkih propisa, uputio je pomenute materijale Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (JZS) radi korišćenja u cilju donošenja jugoslovenskih standarda za transportnu ambalažu od valovitog kartona i predložio da se preduzmu mere u tom smislu, a u skladu sa Zakonom o jugoslovenskim standardima.

Materijal je proučen u JZS pa je na osnovu karaktera i namene transportne ambalaže (u vezi sa vrstom proizvoda i vrstom i oblikom materijala komercijalne ambalaže — staklene boce, limenke, plastične vrećice i sl.) izvršeno grupisanje, tako da je sa 15 nacrti predloga standarda obuhvaćeno 30 raznih artikala i više vrsta i oblika komercijalne ambalaže.

Sve dimenzije transportne ambalaže uklapaju se u paletni modularni sistem, tako da su optimalno iskorišćene tovarne površine transportnih paleta 1200 mm × 800 mm, izuzev kutija za pakovanje šećera, boca sa dugim vratom sa jestivim uljem i šibica.

Svi navedeni predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima, poslovnim udruženjima, privrednim komorama, ustanovama i drugim zainteresovanim organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili ove predloge standarda mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54 (pošt. fah 933) sa zahtevom da im se umnoženi tekst predloga standarda naknadno dostavi.

DELIMIČNA REVIZIJA JUGOSLOVENSKOG STANDARDA JUS N.A5.700

Rešenjem Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju br. 23—5224/1 od 14. avgusta 1968. objavljenim u Službenom listu SFRJ br. 36/68 donosi se sledeći jugoslovenski standard:

Osnovna ispitivanja uticaja okoline na elektronske uređaje i njihove sastavne delove.

Opšti deo ..... **JUS N.A5.700**

Istim rešenjem objavljeno je da 1. januara 1969. godine prestaju da važe tačke 1, 2, 3, 4, 5, 6, i 8 jugoslovenskog standarda:

Osnovna ispitivanja klimatske i mehaničke izdržljivosti sastavnih delova elektronskih uređaja

..... **JUS N.A5.700**

koji je donet Rešenjem o jugoslovenskim standardima u Službenom listu FNRJ br. 17/59.

Tačka 7 ovoga standarda ostaje i dalje na snazi do njene konačne revizije, koja će uslediti u naknadnim vremenskim intervalima pod drugim JUS oznakama, čime će definitivno biti stavljeno van snage izdanje JUS N.A5.700 — 1959. godine.

IZMENA

U jugoslovenskom standardu JUS P.C8.021 — Skretnička brava sa šipom, za normalni kolosek. Ključ izvršene su sledeće izmene u odeljku 4:

u pododeljcima

4.1 — u prvom redu brišu se reči: **u »pravac«;**

4.2 — briše se potpuno tekst,

4.3 — postaje 4.2,

4.4 — postaje 4.3.

Gornji standard je objavljen u Sl. listu SFRJ br. 13/1964.

Radne organizacije i pojedinci koji poseduju ovaj standard treba sami da izvrše ove izmene u navedenom standardu.

Iz Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

**JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
PUSTIO JE U PRODAJU**

KATALOG JUGOSLOVENSKIH STANDARDA ZA 1968.

koji obuhvata sve jugoslovenske standarde objavljene do aprila 1968.

Katalog obuhvata i celokupan pregled donetih međunarodnih preporuka Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC) i Međunarodne komisije za propise u vezi prijema električne opreme (CEE).

Preporučujemo svim interesentima da što pre nabave ovaj Katalog, pošto je štampan u ograničenom broju primeraka.

Katalog se može nabaviti neposredno kupovinom u prodavnici JUS-a Kneza Miloša br. 16, kao i putem pismene porudžbine, uz prethodnu uplatu na žiro račun br. 608-636-175-10.

Cena pojedinog primerka Kataloga je 30.— n. din.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju ili putem izrade kopija, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

Preporuka ISO:

br. 733 — »Vijci sa šestostranom glavom i šestostrane navrtke. Metrička serija. Tolerancije otvora ključa. Mera preko uglova«.

ISO/TC 3 — Tolerancije

Predlog preporuke ISO:

br. 1650 — Nizovi ugla konusa i koničnosti« (rok za primedbe 1. XII 1968)

ISO/TC 5 — Cevi i fitinzi

Predlog preporuke ISO:

br. 1676 — »Cevne spojke za industrijsku primenu za glatke čelične cevi i cevi od drugih metala« (rok za primedbe 1. XII 1968)

Preporuka ISO:

br. 727 — »Spojke sa naglavkom za cevi pod pritiskom. Fitinzi sa naglavkom od neplastificiranog polivinilhlorida (PVC). Metrička serija«.

ISO/TC 8 — Brodogradnja

Preporuka ISO:

br. 694 — »Smeštaj magnetskih kompasa na brodovima«.

ISO/TC 17 — Čelik

Preporuka ISO:

br. 726 — »Baždarenje kontrolnih pločica za proveravanje aparata za ispitivanje tvrdoće po Brinelu«.

ISO/TC 29 — Sitan alat

Predlozi preporuka ISO:

br. 1641 — »Vretenasta glodala, dvorezna sa cilindričnom i Morze-koničnom drškom. Normalna i dugačka« (rok za primedbe 1. XII 1968),

br. 1651 — »Trnovi za izvlačenje cevi« (rok za primedbe 1. XII 1968).

ISO/TC 38 — Tekstil

Predlog preporuke ISO:

br. 1610 — »Metode uzimanja uzoraka vlakana za ispitivanje« (rok za primedbe 1. XII 1968).

ISO/TC 39 — Mašine alatke

Preporuka ISO:

br. 702 — »Glave vretena i čcone ploče bajonetnog tipa. Priključne mere. Metrička serija«.

ISO/TC 44 — Varenje

Preporuka ISO:

br. 708 — »Dodatni materijali za plinsko varenje. Ispitivanje podesnosti dodatnih materijala za osnovne materijale za zavarivanje čelika«.

ISO/TC 45 — Guma

Predlozi preporuka ISO:

br. 1382 — »Terminološki rečnik za gumu« (rok za primedbe 1. XII 1968),

br. 1399 — »Određivanje propustljivosti gasova vulkanizovane gume. Metoda konstantne zapremine« (rok za primedbe 1. XII 1968),

br. 1400 — »Određivanje tvrdoće vulkanizovane gume velike tvrdoće« (rok za primedbe 1. XII 1968),

br. 1431 — »Ispitivanje otpornosti vulkanizovane prirodne i sintetičke gume prema prskanju pod uticajem ozona, pri statičkim uslovima« (rok za primedbe 1. XII 1968),

br. 1432 — »Određivanje krutosti vulkanizovane gume (German-test) na niskoj temperaturi« (rok za primedbe 1. XII 1968),

br. 1436 — »Žicom armirana gumena creva za hidrauliku« (rok za primedbe 1. XII 1968),

- br. 1437 — »Određivanje ostatka na situ čađi za gumarsku industriju« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1652 — »Određivanje viskoziteta lateksa gume« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1653 — »Određivanje trajne deformacije vulkanizovane gume pri konstantnom savijanju na niskim temperaturama« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1654 — »Određivanje bakra u kaučuku i lateksu iz kaučuka« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1656 — »Određivanje azota u prirodnom kaučuku i lateksu iz prirodnog kaučuka« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1657 — »Određivanje gvožđa u kaučuku i lateksu iz kaučuka« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1658 — »Postupak mešanja i vulkanizacije prirodnog kaučuka u standardnoj mešavini« (rok za primedbe 1. XII 1968).

ISO/TC 47 — Hemija

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1550 — »Tehnički kalijumhidroksid. Određivanje natrijuma. Fotometrijska metoda sa emisionim plamenom« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1551 — »Tehnički kalijumhidroksid. Gravimetrijska metoda uz primenu uranilacetata i magnezijumacetata« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1552 — »Tečni hlor tehnički. Metoda uzimanja uzoraka (radi volumetrijskog određivanja sadržaja hlora)« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1614 — »Viši alifatski alkoholi. Tehnički glicerol. Uzimanje uzoraka i metode ispitivanja. Opšte« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1615 — »Viši alifatski alkoholi. Određivanje alkalnosti ili kiselosti. Volumetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1968),
- br. 1616 — »Viši alifatski alkoholi. Određivanje sulfatnog pepela u proizvodima koji ne sadrže više od 0,5% mase. Gravimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. XII 1968).

Preporuke ISO:

- br. 739 — »Tehnički natrijumkarbonat. Pripremanje i čuvanje uzoraka za ispitivanje«,
- br. 740 — »Tehnički natrijumkarbonat. Određivanje ukupnih rastvornih alkalija. Volumetrijska metoda«,

- br. 741 — »Tehnički natrijumkarbonat. Određivanje natrijumbikarbonata. Volumetrijska metoda«,
- br. 742 — »Tehnički natrijumkarbonat. Određivanje sadržaja hlora. Volumetrijska metoda po Volardu«,
- br. 743 — »Tehnički natrijumkarbonat. Određivanje sadržaja sulfata. Gravimetrijska metoda u obliku barijumsulfata«,
- br. 744 — »Tehnički natrijumkarbonat. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda pomoću 2,2'-dipiridila«.

ISO/TC 48 Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati

Preporuke ISO:

- br. 641 — »Stakleni zamenljivi brušeni konični nastavci«,
- br. 651 — »Štap termometri za kalometre«,
- br. 719 — »Određivanje hidrolitične otpornosti stakla u obliku griza na 98 °C«.

ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoćni uređaji

Predlog preporuke ISO:

- br. 1665 — »Lamele sa zatvorenim krajem (električne i mehaničke) za mašine za automatsko uvođenje« (rok za primedbe 1. XII 1968).

ISO/TC 81 — Jedinствени nazivi za pesticide

Predlog preporuke ISO:

- br. 1649 — »Jedinствен nazivi za pesticide, XV spisak« (rok za primedbe 1. XII 1968).

IEC/TC 2 — Rotacione mašine

Predlog preporuke za elemente držača dirki. Ova preporuka se odnosi na reviziju publikacije 136—2. Predlog je upućen na glasanje po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. februar 1969. godine. Predlog preporuke za dimenzije kolektora i kliznog prstena. Upućeno na glasanje po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. februar 1969. godine.

IEC/TC 12 — Radio-komunikacije

Zapisnik sa sastanka potkomiteta 12 A, održanog u Baden-Badenu od 14. do 17. V 1968. god.

IEC/TC 15 — Izolacioni materijal

Postupak za utvrđivanje čvrstoće aglomeracije impregnacionih lakova metodom svežnja žice. Predlog je upućen na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. februar 1969. god.

Metod za merenje otpora izolacije i specifičnog otpora izolacionog materijala na povišenim temperaturama. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 28. februar 1969. godine.

IEC/TC 17 — Prekidači i kontroleri

Dodatak D na dokument o upuštajima za niskonaponske motore naizmjenične struje. Upućeno na saglasnost po dvomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. oktobar 1968. godine.

IEC/TC 20 — Električni provodnici

Dopuna IEC publikacije 245: Savitljivi kablovi i gajtani sa gumenom izolacijom, okruglim presekom, i nazivnim naponima do 750 V.

Dopuna IEC publikacije 227: Provodnik izolovan PVC-masom za unutrašnje šemiranje naprava za domaćinstvo.

Predlog za povlačenje IEC publikacije 180: Nazivni preseki i konstrukcije okruglih bakarnih provodnika.

Gornji predlozi upućeni su na saglasnost po šestomesečnom pravilu sa rokom za glasanje 28. februar 1969.

IEC/TC 29 — Elektroakustika

Zapisnik sa sastanka potkomiteta 29 B, održanog u Vedbeku od 29. 4. do 4. 5. 1968. god.

IEC/TC 31 — Aparati za rad u atmosferi buktavih gasova

Aparati za ispitivanje samosigurnosti. Predlog je upućen na glasanje po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 28. februar 1969. godine.

IEC/TC 36 — Izolatori

Zapisnik sa sastanka održanog u Briselu 31. maja 1968. godine.

IEC/TC 39 — Elektronske cevi

Preporuka o mernim metodama modulatorskih impulsnih vakuum cevi. Upućeno na glasanje po 6-mesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. II 1969.

Preporuka mernih metoda na cevima Gajger-Milerovih brojača. Upućeno na glasanje po 6. — mesečnom pravilu. Rok za glasanje 1. II 1969. god.

IEC/TC 46 — Kablovi, žice i talasovodi za telekomunikacione uređaje

IEC publikacija 154—2, I izdanje, 1968. god. Deo drugi. Posebne specifikacije.

IEC/TC 47 — Naprave od poluprovodnika

Preporuka za slovne simbole u vezi sa tranzistorima sa dejstvom polja i veličinama ili parametrima osetljivim na temperaturu.

Preporuka o izrazima i definicijama u vezi sa pojavama nestabilnog stanja.

Preporuka o opštim definicijama izraza u vezi sa temperaturom.

Preporuka o graničnim vrednostima i glavnim karakteristikama. Štampani vodovi i štampana kola.

Preporuka o graničnim vrednostima i glavnim karakteristikama. Tiristori. Kritična brzina porasta napona u blokiranom stanju.

Preporuka o mernim metodama. Tiristori. Specifikacija linearnosti talasnog oblika upotrebljenog napona za merenje kritične brzine porasta napona u blokiranom stanju dv/dt tiristora (metoda linearnog porasta). Preporuka o slovničkim simbolima za vreme potrebno za prebacivanje.

Svih 7 preporuka upućene su na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje 15. II 1969. god.

IEC/TC 48 — Elektromehanički sastavni delovi za elektroniku

Preporuka o posebnim standardima za nosače za štampana kola u skladu sa mini-jaturnim stopama za 7 i 9 nožica — noval. Upućeno na saglasnost po 6-mesečnom pravilu. Rok za glasanje 15. 2. 1969. god.

IEC/TC 60 — Registrovanje zvuka i slike

Zapisnik sa sastanka potkomiteta 60 B, održanog u Parizu od 18. do 22. 3. 1968. god.

IEC/TC 61 — Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo

Zapisnik sastanka potkomiteta za biro-mašine, koji je održan od 27. do 31. maja 1968. u Štokholmu.

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ« br. 25/68.

	1 prim. din.
JUS P.F2.031 — Točkovi za šinska vozila. Telo točka izrađeno gnječenjem za prečnik točka 1968. 920 mm, za putnička i teretna kola koloseka 1435 mm. Oblik i mere	4,50
JUS U.B1.036 — Geomehanička ispitivanja. 1968. Određivanje kapilarnog penjanja vode u tlu	4,50
JUS U.B1.038 — „ Određivanje optimalnog sadržaja vode	4,50
JUS G.A1.500 — Plastične mase. Tolerancije dužinskih mera i oblika	7.—
JUS G.S2.615 — Plastične mase 1968. Postupak određivanja promena mehaničkih svojstava posle dejstva hemijskih supstanci	4,50
JUS G.S2.622 — „ Određivanje otpornosti prema hemijskim supstancama	7.—

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. januara 1969. godine.

JUS U.N9.060 — Oprema zgrada. Garniture kutija za pisma od lima, sa otvaranjem oko 1968. horizontalne ose	8,50
--	------

Navedeni jugoslovenski standard obavezan je i stupa na snagu 1. jula 1969. godine.

JUS A.A0.003 — Izrada standarda. Smernice za uobličenje i redigovanje standarda	20.—
---	------

Navedeni jugoslovenski standard primenjuje se od 1. oktobra 1968. godine.

Izdavač: **Jugoslovenski zavod za standardizaciju** — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-461.
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.
Cena pojedinom primerku n. din. 10.—. Godišnja pretplata n. din. 80.—. Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fak. br. 933 ili na žiro račun br. 608-636-175-10.

Stampa: Beogradski grafički zavod — Beograd

41

428/1968

700016430,11

COBISS 0